

**Česká školní inspekce
Zlínský inspektorát**

INSPEKČNÍ ZPRÁVA

Čj. ČŠIZ-74/22-Z

Název	Základní škola Zlín, Středová
Sídlo	Středová 4694, 760 05 Zlín
E-mail	skola@skola-spc.cz
IČ	61716421
Identifikátor	610501003
Právní forma	Příspěvková organizace
Zastupující	PaedDr. Věra Dermie
Zřizovatel	Zlínský kraj
Místo inspekční činnosti	Středová 4694, 760 05 Zlín
Termín inspekční činnosti	17. 1. 2022 – 19. 1. 2022

Inspekční činnost byla zahájena předložením pověření k inspekční činnosti.

Předmět inspekční činnosti

Hodnocení podmínek, průběhu a výsledků vzdělávání poskytovaného základní školou podle § 174 odst. 2 písm. b) a c) zákona č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání, ve znění pozdějších předpisů (školský zákon), za období od poslední inspekční činnosti.

Hodnocení podmínek a průběhu poskytování poradenských služeb ve školském poradenském zařízení.

Charakteristika

Právnícká osoba Základní škola Zlín, Středová vykonává činnost základní školy, školní družiny, speciálně pedagogického centra a přípravného stupně ZŠ speciální. Činnost přípravného stupně ZŠ speciální aktuálně škola nerealizuje.

Základní škola poskytuje vzdělávání žákům se speciálními vzdělávacími potřebami, zejména žákům s různým stupněm mentálního postižení, souběžným postižením více vadami, žákům s poruchou autistického spektra. Ke dni inspekce se ve školním roce 2021/2022 v základní škole zřízené podle § 16 odst. 9 školského zákona vzdělávalo 36 žáků v 7 třídách. Zájmové vzdělávání ve školní družině bylo realizováno ve čtyřech odděleních. Žáci cizinci nebyli ve škole evidováni.

Speciálně pedagogické centrum poskytuje dětem, žákům a studentům se souběžným postižením více vadami, s poruchou autistického spektra a tělesným postižením, jejich zákonným zástupcům a pedagogům informační, diagnostickou, poradenskou a metodickou činnost. Poradenské služby jsou poskytovány na pracovišti speciálně pedagogického centra v budově školy ve Zlíně a na odloučeném pracovišti v Uherském Hradišti.

Hodnocení podmínek vzdělávání a hodnocení podmínek poskytování poradenských služeb

Ředitelka školy stanovené cíle rozvoje celého subjektu, které směřují k dalšímu zkvalitnění podmínek výchovy a vzdělávání průběžně plní a vyhodnocuje. Kontrolní a hospitační činnost vedení školy probíhá cíleně a zahrnuje všechny oblasti řízení školy. Z průběžných výsledků kontrolní a hospitační činnosti byla vedením školy přijímána opatření směřující ke zkvalitnění vzdělávání. Ustanovená pedagogická rada plnila svou funkci jako poradní orgán ředitelky. Na jejích jednáních s ní ředitelka školy projednávala všechny zásadní dokumenty a opatření týkající se výchovně vzdělávacího procesu. Škole se velmi dobře daří vytvářet příjemné školní klima a uskutečňovat partnerský přístup pedagogů k žákům.

Ředitelka školy zajistila pro činnost speciálně pedagogického centra (dále „SPC“) náležité podmínky. Plynulý chod SPC byl zajištěn delegováním konkrétních kompetencí na vedoucí SPC. Informace o odborných, provozních a organizačních záležitostech byly průběžně předávány vedoucí osobně nebo elektronicky. Pravidelně jednou měsíčně se konaly porady SPC, kterých se účastnila rovněž ředitelka školy.

Výchovně vzdělávací činnost základní školy je zajištěna dostatečným počtem učitelů, vychovatelů a asistentů pedagoga. Vzdělávání v základní škole bylo zabezpečeno stabilizovaným a vzájemně spolupracujícím týmem pedagogů. Další vzdělávání pedagogických pracovníků základní školy se cíleně zaměřovalo na vzdělávací akce k získávání nových odborných znalostí a dovedností pedagogů především v oblasti speciální pedagogiky. Uskutečněné vzdělávací akce odpovídaly profesnímu rozvoji vyučujících i potřebám školy, pro zkvalitnění a zefektivnění vyučovacího procesu byly přínosné, což se pozitivně odrazilo v průběhu sledovaného vzdělávání žáků. Ve sledovaném období se pedagogové aktivně podíleli nejen na chodu organizace, ale i na aktivitách mimo ni, úspěšně usilovali o vytváření pozitivního školního klimatu.

Tým speciálně pedagogického centra v době inspekce tvořilo celkem osm odborných pracovníků včetně vedoucí SPC, z toho jedna psychologka, sedm speciálních pedagogů a jedna sociální pracovníce. Členka týmu speciálních pedagogů vykonává zároveň činnost krajského koordinátora péče o děti, žáky a studenty s poruchami autistického spektra. Složení týmu umožňovalo kvalitní poskytování poradenských služeb. Další vzdělávání odborných pracovníků bylo vhodně zaměřeno především na využívání nových

diagnostických nástrojů a metod a práci s dětmi a žáky se speciálními vzdělávacími potřebami.

Pracoviště SPC Zlín je součástí areálu školy, klientům poradenského zařízení a jejich zákonným zástupcům je k dispozici čekárna. Odborní pracovníci mají samostatné pracovny, které jsou účelně využívány pro přímou práci s klienty. Elektronicky vedená evidence klientů je propojena mezi pracovišti a umožňuje celkový přehled o klientech a poskytovaných službách a provádění průběžné kontrolní činnosti vedoucí SPC. SPC má v současné době dostatek standardizovaných testů pro psychologickou diagnostiku i pro speciálně pedagogickou diagnostiku.

Materiální předpoklady pro naplňování školního vzdělávacího programu měla škola celkově dobré, s výjimkou prostor školní družiny, která ke své činnosti využívá kmenové třídy a další prostory školy, rovněž i absence tělocvičny je vnímána vedením školy jako nedostatek. V letních měsících škola využívá k pohybovému rozvoji žáků školní zahradu nově vybavenou herními a sportovními prvky. Velké třídy svým uspořádáním a zařízením žáky přirozeně motivují k všestranným aktivitám. Učitelé žákům přizpůsobují vybavení a úpravu tříd podle jejich speciálně vzdělávacích potřeb. Úroveň materiálního vybavení pro vzdělávání se průběžně zvyšuje, zejména v oblasti multimediální techniky, kompenzačních a reedukačních pomůcek, které jsou nedílnou součástí výuky.

O pravidlech bezpečnosti a ochrany zdraví jsou žáci přiměřeně věku a rozumovým schopnostem prokazatelně poučováni. Této oblasti věnuje škola patřičnou pozornost i v různých vzdělávacích oblastech, četnost školních úrazů tak není vysoká.

Osvojování zdravého životního stylu žáků je podporováno nejen ve výuce, ale také dlouholetým zapojením do tradičního projektu na podporu zdraví.

Poradenské služby školy kvalitně zabezpečovalo školní poradenské pracoviště, tvořené výchovnou poradkyní a metodičkou prevence, a to v účinné spolupráci s vedením školy a ostatními pedagogickými pracovníky. Péče o žáky se speciálními vzdělávacími potřebami probíhala systematicky, náležitě byla vedena i potřebná dokumentace. V rámci kariérového poradenství výchovná poradkyně aktivně pomáhala žákům s výběrem jejich dalšího nejvhodnějšího vzdělávání nebo možného úspěšného uplatnění v praxi. Vzhledem ke skladbě žáků se ve sledovaném období velmi dobře dařilo předcházet negativním jevům u žáků.

Škola úzce spolupracuje se zákonnými zástupci žáků, se kterými jsou pedagogové i vedení téměř v každodenním osobním i písemném kontaktu. V zájmu zkvalitnění nabízených služeb a ve prospěch rozvoje osobnosti žáků subjekt úzce spolupracuje s řadou institucí, organizací a sdružení, které participují na jeho činnosti.

Hodnocení průběhu vzdělávání a hodnocení průběhu poskytovaných poradenských služeb

Rovnost příležitostí ke vzdělávání žáků škola zabezpečovala v souladu s jejich speciálními vzdělávacími potřebami, poskytovala podpůrná opatření na základě doporučení školského poradenského zařízení a s informovaným souhlasem zákonného zástupce. Škola vytvářela všem žákům kvalitní podmínky při rovném přístupu ke vzdělávání zohledňující jejich individuální vzdělávací potřeby.

Průběh vzdělávání byl sledován u žáků v oborech vzdělání 79-01-C/01 Základní škola a 79-01-B/01 Základní škola speciální.

Sledovaná výuka v základní škole probíhala ve třídách se sloučenými ročníky i různými vzdělávacími programy. Stanovené vzdělávací cíle jednotlivých vyučovacích hodin

odpovídaly možnostem a schopnostem žáků, směřovaly k utváření především komunikativních a sociálních kompetencí. Organizace výuky sledovaných hodin byla založena zejména na individualizovaném přístupu s respektováním pracovního osobního tempa a individuálních schopností jednotlivých žáků. Žáci byli neustále motivováni, kladně byly hodnoceny drobné dílčí úspěchy. Vhodné střídání činnosti s cílem udržení pozornosti žáků mělo pozitivní vliv na průběh jednotlivých hodin. Neustálým frontálním i individuálním opakováním a procvičováním pomocí názorných pomůcek žáci dosahovali dílčích cílů, které byly přiměřené pro každého jednotlivce. Při sledované výuce byly využívány vhodné reedukační pomůcky.

Sledovaný vzdělávací proces byl ve speciální škole přizpůsobený míře psychického a fyzického rozvoje žáků se zdravotním postižením; výuka probíhala ve třídách s různými vzdělávacími programy a sloučenými ročníky. Žáci byli při výuce vhodně a dostatečně motivováni, měli dostatek prostoru pro vyjádření vlastního názoru a prožitku. Velmi dobře byly hodnoceny jejich drobné dílčí úspěchy, což vedlo k povzbuzení k další činnosti. Organizace vzdělávání respektovala psychohygienické zásady i obecné didaktické principy, vždy bylo důsledně přihlíženo k individuálním možnostem a schopnostem každého jednotlivce. Velmi dobře byly rozvíjeny především kognitivní a sociální schopnosti žáků, smyslové vnímání i slovní zásoba. Součástí výuky bylo i vytváření stereotypů pro uplatnění v konkrétní situaci. Individualita žáků byla plně respektována; k žákům bylo přístupováno citlivě a laskavě, přiměřeně k jejich speciálním vzdělávacím potřebám. Žáci s poruchou autistického spektra pracovali ve struktuře času, místa a prostoru; dodržovali pravidelný režim a sled činností.

Součinnost pedagogického pracovníka a asistentů pedagoga v hodinách působila přirozeně a pozitivně ovlivňovala klidný průběh výuky. Vybavení tříd odpovídalo výukovým a zdravotním potřebám žáků, taktéž i názorné pomůcky byly vhodně volené a odpovídaly věku i mentálnímu postižení žáků. Příjemné až rodinné klima ve sledovaných hodinách bylo založené na respektování pravidel a přirozené autoritě pedagogů.

Speciálně pedagogické centrum vykonává standardní činnosti v rozsahu určeném legislativou. Veškerá činnost o průběhu poskytování poradenských služeb je zaznamenána ve spisech klientů, kde je chronologicky zachycen průběh poskytované péče. Z analýzy předloženého vzorku jednotně vedených spisů klientů vyplývá, že největší část poradenských služeb prezentuje psychologická a speciálně pedagogická diagnostika, vypracované zprávy a doporučení vycházející z těchto vyšetření včetně vyhodnocování poskytovaných podpůrných opatření. Součástí pro komplexní posouzení stavu klientů a optimálního nastavení jejich podpůrných opatření byly také informace od zákonných zástupců, škol a dalších subjektů. Standardizované psychologické a speciálně pedagogické diagnostické nástroje, metody a postupy byly náležitě využívány s ohledem na účel poradenských služeb a věk klientů. Vedení SPC realizovalo a podporovalo výjezdy pracovníků do škol, které byly spojeny s diagnostickou, poradenskou, metodickou a další činností, např. nácvikem sociálních dovedností. Odborní pracovníci SPC školám poskytovali adekvátní pedagogickou a psychologickou intervenci a následně vyhodnocovali nastavená podpůrná opatření.

Pro výchovné poradce, školní speciální pedagogy, asistenty pedagoga a zákonné zástupce klientů byly organizovány semináře zaměřené především na speciálně pedagogickou problematiku a práci s dětmi a žáky se speciálními vzdělávacími potřebami, v rámci nichž byly řešeny i konkrétní modelové situace, což poskytovalo účastníkům seminářů zpětnou vazbu k jejich výchovným a vzdělávacím postupům. Zákonní zástupci klientů měli možnost využití konzultací s psycholožkou a speciálními pedagogy SPC. Tyto konzultace byly využívány i pro oblast sociálního poradenství se sociální pracovníci. Prospěšná je spolupráce

SPC s dalšími speciálně pedagogickými centry, pedagogicko-psychologickou poradnou, odbornými lékaři, klinickými psychology a vzdělávacími institucemi. V případě potřeby spolupracuje SPC s orgánem sociálně právní ochrany dětí.

Hodnocení výsledků vzdělávání

Škola dostupným a prokazatelným způsobem zveřejňuje informace o přijímání žáků, poskytuje podrobné informace o své vzdělávací nabídce.

Úspěšnost žáků v průběhu školního roku i v jednotlivých klasifikačních obdobích škola pravidelně sleduje. Podrobné rozборы prospěchu a chování jsou projednávány na jednáních pedagogické rady.

Pedagogičtí pracovníci ve škole sledovali a zaznamenávali průběžné výsledky vzdělávání jednotlivých žáků s přihlédnutím k jejich individuálním možnostem a potřebám. Taktéž úspěšnost žáků při vzdělávání a opodstatněnost zařazení do příslušného vzdělávacího programu včetně adaptace žáků po nástupu do školy byla vyučujícími sledována a vyhodnocována, v případě potřeby byla přijímána vhodná opatření k nápravě zjištěných nedostatků. Při hodnocení výsledků vzdělávání žáků škola vycházela z míry dosažení očekávaných výstupů a klíčových kompetencí, při průběžném hodnocení škola kladla důraz na individuální přístup a hodnocení sebemenšího pokroku každého žáka.

Škola evidovala a analyzovala výsledky vzdělávání vlastními interními nástroji. Celková strategie školy v hodnocení je založena na prevenci školního neúspěchu žáků se speciálními vzdělávacími potřebami. Na pravidelných pedagogických radách byly výsledky vzdělávání žáků analyzovány a opatření k nápravě zjištěných nedostatků byla ze strany pedagogických pracovníků věnována náležitá pozornost. O výsledcích vzdělávání byli zákonní zástupci průběžně informováni zejména formou osobního kontaktu s pedagogickými pracovníky školy a třídních schůzek.

Při realizaci různých společných aktivit škola spolupracovala se školami stejného typu; tyto aktivity rozvíjely u žáků schopnost komunikace a možnost společenského uplatnění. Výsledky, úspěchy a umístění žáků odpovídaly jejich mentálním a tělesným schopnostem a dispozicím. Uskutečněná spolupráce byla pro žáky i školu prospěšná a přínosná.

Prohlubování estetického cítění žáků napomáhají pak účasti v soutěžích, besedy i výtvarné výstavy. Výtvarné práce žáků školy jsou zasílány do regionálních i republikových soutěží.

Nabízené aktivity školní družiny rozvíjely zájmy, znalosti a tvořivé schopnosti žáků, podporovaly rozvoj jejich klíčových kompetencí zejména sociálních a interpersonálních. Každodenní spolupráce školní družiny se školou byla oboustranně přínosná.

Další uplatnění svých absolventů škola pravidelně sledovala prostřednictvím informací především od samotných absolventů, ale i z jiných škol či zařízení.

Závěry

Vývoj školy / poradenského zařízení

- Vybudování herních prvků na zahradě.
- Dlouhodobě stabilní pedagogický sbor.
- Zvýšení počtu žáků s těžkým zdravotním postižením.
- Vznik detašovaného pracoviště speciálně pedagogického centra v Uherském Hradišti.

Silné stránky

- Kvalitní výuka žáků, s různým stupněm mentálního postižení, souběžným postižením více vadami a žáků PAS, komplexně podporovala osobnostní rozvoj každého žáka.
- Přínosně uplatňovaný individuální přístup ze strany pedagogů zohledňující speciálně vzdělávací potřeby každého žáka v průběhu vzdělávání.
- Speciálně pedagogické centrum funguje podle jasně nastavených pravidel, systém je pružný a efektivní.

Slabé stránky a/nebo příležitosti ke zlepšení

- Absence samostatných prostor pro činnost školní družiny.
- Absence tělocvičny.

Doporučení pro zlepšení činnosti školy / poradenského zařízení

- Ve spolupráci s vlastníkem budovy i zřizovatelem řešit možnosti samostatných prostor pro činnost školní družiny a prostor pro tělocvičnu.

Seznam dokladů, o které se inspekční zjištění opírají

1. Zřizovací listina Zlínského kraje Čj. 310/2001 včetně 8 Dodatků
2. Jmenování ředitelky Radou Zlínského kraje Č.j. KUZL 32588 ze dne 21. května 2018 s účinností od 1. srpna 2018
3. Školní vzdělávací program „Nová cesta za poznáním“ zpracovaný podle RVP ZV s účinností od 1. 9. 2018
4. Školní vzdělávací program pro obor vzdělání základní škola speciální „Svět je malá škola“ s účinností od 1. 9. 2010
5. Školní vzdělávací program pro školní družinu s účinností od 1. 9. 2021
6. Školní řád s účinností od 3. 9. 2018
7. Vnitřní řád školní družiny s účinností od 1. 9. 2021
8. Koncepce rozvoje Základní školy Zlín, Středová ze dne 18.2. 2018
9. Výroční zprávy o činnosti školy za školní rok 2019/2020 a 2020/2021
10. Minimální preventivní program na školní rok 2021/2022
11. Evaluace MPP za školní rok 2020/2021
12. Plán výchovné poradkyně na školní rok 2021/2022
13. Hodnocení plánu výchovného poradce za školní rok 2020/2021
14. Plán personálního rozvoje na školní rok 2019/2020, 2020/2021 a 2021/2022
15. Zhodnocení „Plánu personálního rozvoje“ za školní rok 2019/2020, 2020/2021
16. Organizační řád s účinností od 7. 9. 2021
17. Pracovní řád s účinností od 7. 9. 2021
18. Dokumentace žáků se speciálními vzdělávacími potřebami k datu inspekce
19. Záznamy z jednání pedagogické rady ve sledovaném období k datu inspekce
20. Třídní knihy školní rok 2020/2021 a 2021/2022 k datu inspekce
21. Plán hospitační činnosti na školní rok 2019/2020, 2020/2021 a 2021/2022
22. Záznamy z hospitační činnosti za školní rok 2020/2021 a 2021/2022 k datu inspekce
23. Záznamy z třídních schůzek ve sledovaném období k datu inspekce

24. Rozvrh vyučovacích hodin pro školní rok 2021/2022
25. Zápisy z porad SPC školní rok 2020/2021, 2021/2022 k datu inspekce
26. Vnitřní řád SPC s účinností od 15.11.2021
27. Osobní spisy klientů školní rok 2020/2021, 2021/2022 (vzorek) k datu inspekce
28. Dokumentace k BOZ ve školním roce 2021/2022
29. Kniha úrazů ve školním roce 2021/2022
30. Účetní závěrka za rok 2020
31. Hlavní kniha účetnictví za rok 2020
32. Dokumentace k projektům, příspěvkům a neinvestičním dotacím ve školním roce 2020/2021, 2021/2022

Poučení

Podle § 174 odst. 11 školského zákona může ředitelka školy podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci, a to do 14 dnů po jejím převzetí. Případné připomínky zašlete na adresu, Česká školní inspekce, Zlínský inspektorát, Zarámí 88, P. O. Box 125, 760 01 Zlín, případně prostřednictvím datové schránky (g7zais9), nebo na e-podatelnu csi.z@csicr.cz s připojením elektronického podpisu, a to k rukám ředitele inspektorátu.

Inspekční zprávu společně s připomínkami a stanoviskem České školní inspekce k jejich obsahu zasílá Česká školní inspekce zřizovateli a školské radě. Inspekční zpráva včetně připomínek je veřejná a je uložena po dobu 10 let ve škole nebo školském zařízení, jichž se týká, a v místně příslušném inspektorátu České školní inspekce. Zároveň je inspekční zpráva zveřejněna na webových stránkách České školní inspekce a v informačním systému InspIS PORTÁL.

Složení inspekčního týmu a datum vyhotovení inspekční zprávy

Mgr. Soňa Bergerová, školní inspektorka,
vedoucí inspekčního týmu

Mgr. Jitka Pomykalová, školní inspektorka

PaedDr. Jiří Ševčík, školní inspektor

Ing. Marcela Matušincová, kontrolní
pracovnice

Mgr. Soňa Bergerová

Mgr. Jitka Pomykalová

PaedDr. Jiří Ševčík

Ing. Marcela Matušincová

Ve Zlíně 31. ledna 2022

Datum a podpis ředitelky školy potvrzující projednání a převzetí inspekční zprávy

PaedDr. Věra Dornie,
ředitelka školy

PaedDr. Věra Dornie

Ve Zlíně 9. února 2022